

DIDŽIŪJŲ BALŲJŲ IR JORKŠYRŲ KIAULIŲ, VEISIAMŲ LIETUVOJE GRYNUOJU VEISIMU IR ROTACINIŲ KRYŽMINIMU, PRODUKTYVIOSIOS SAVYBĖS

Violeta Razmaite¹, Vilius Rekštys², Sigita Kerzienie²

¹Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r., Lietuva; el. paštas: razmusv@one.lt

²Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas, Lietuva; el. paštas: rekstys@gmail.com

Santrauka. Darbo tikslas buvo įvertinti Lietuvoje veisiamų didžiųjų baltųjų ir jorkšyrų veislės kiaulių atskirų grupių produktyviasias savybes ir palyginti jų pramoninio kryžminimo rezultatus su pagerintomis atviros populiacijos Lietuvos baltosiomis kiaulėmis. Valstybinės kiaulių veislininkystės stoties duomenų bazėje sukaupiti duomenys buvo analizuojami taikant mišrų tiesinį modelį, naudojantis statistine programa MINITAB. Jorkšyrų grupės paršavedės vedė 0,28 ($p < 0,001$) paršelio daugiau negu didžiosios baltosios, tačiau didžiųjų baltųjų paršelių vados geriau augo. Nors statistiškai patikimų skirtumų tarp didžiųjų baltųjų ir jorkšyrų prieauglio produktyviųjų savybių nenustatyta, pagerintų Lietuvos baltųjų mišrūnų su jorkšyrais prieauglio rodikliai buvo geresni negu mišrūnų su didžiosiomis baltosiomis. Nustatyta didelė aplinkos sąlygų įtaka: veislinio prieauglio produktyvumo rodikliams ji pasireiškia nuo 14,7 iki 69,5 proc., o atskiriems kiaulių reprodukcinėms savybių rodikliams – nuo 4,9 iki 82,8 proc. Aplinkos sąlygos veikia kiaulių produktyviasias savybes, užgožia genetinius skirtumus. Laikymo sąlygų ūkiuose gerinimas ir suvienodinimas leistų tiksliau įvertinti genetinius skirtumus.

Raktažodžiai: kiaulės, veislė, produktyviosios savybės, kryžminimas.